

РОЗГЛЯНУТО
Вченою радою
Протокол № 13
від 24 11 2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Пенітенціарної
академії України
24 11 2023 року № 732/02

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ,
МОНІТОРИНГУ, ВДОСКОНАЛЕННЯ, ПЕРЕГЛЯДУ, РОЗВИТКУ І
ЗАКРИТТЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ В
ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу, вдосконалення, перегляд, розвитку і закриття освітніх програм (далі – Положення) в Пенітенціарній академії України (далі – Академія) розроблене з метою досягнення належних результатів якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, забезпечення сприятливих умов для науково-педагогічної діяльності та навчання здобувачів вищої освіти в Академії, а також конкурентоздатності Академії на ринку праці.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами), Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами), Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), що ухвалені Міністерською конференцією в Єревані, 14-15 травня 2015 р., Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що затверджено наказом Міністерства освіти і науки України (далі - МОН України) від 11 липня 2019 р. № 977 і зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851, Рекомендацій щодо застосування критеріїв оцінювання якості ОП, що затверджені Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі - Національне агентство) 17 листопада 2020 р., рекомендацій МОН України та Національного агентства, Статуту Пенітенціарної академії України, Положення про організацію освітнього процесу в Пенітенціарній академії України, інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти.

1.3. Положення * визначає * систему дій, порядок розроблення, затвердження, моніторингу * вдосконалення, перегляд, розвитку і закриття

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Інспектор відділу
документального забезпечення
ПАУ

О.В. Косирова

освітніх програм Академії.

1.4. У Положенні основні терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими актами України:

Освітня програма (далі – ОП) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої, освітньо-професійної (професійних), або освітньо-наукової (наукових) кваліфікації (кваліфікацій). ОП є основою для освітньої діяльності Академії та визначає особливості освітнього процесу на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності. Від якості її змісту та реалізації залежить і якість вищої освіти. Академія розробляє, затверджує, вдосконалює, переглядає, розвиває, закриває ОП, а також здійснює моніторинг їх реалізації. Цей процес здійснюється згідно з чинними ліцензійними та акредитаційними вимогами.

Гарант ОП – науково-педагогічний працівник, який/яка працює в Академії за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою до ОП спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі. Несе відповідальність за якість ОП; організовує і координує діяльність щодо впровадження, моніторингу, вдосконалення, перегляду, розвитку і закриття ОП, забезпечує і контролює якість підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю в межах відповідної (відповідних) ОП, де він є гарантом і рівня вищої освіти. Гарант ОП може працювати на кафедрі або в будь-якому іншому підрозділі Академії. Гарант ОП призначається наказом ректора.

Проектна група ОП відповідає за затвердження, моніторинг, вдосконалення, перегляд та розвиток ОП за відповідною спеціальністю на певному рівні вищої освіти. До складу проектної групи можуть входити науково-педагогічні (наукові/педагогічні) працівники, які працюють в Академії за основним місцем роботи. Склад проектної групи ОП, її керівник (як правило, - гарант ОП) затверджується наказом ректора.

Стейкхолдери (від англ. Stakeholders - зацікавлені сторони) ОП – фізичні або юридичні особи, які мають зацікавленість у реалізації конкретної ОП, можуть впливати на її структуру, зміст та якість. Стейкхолдери поділяються на зовнішніх (роботодавці, громадські організації та об'єднання, вступники та випускники Академії тощо) та внутрішніх (здобувачі вищої освіти, органи курсантсько-студентського самоврядування, науково-педагогічні (наукові/педагогічні) працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал закладу вищої освіти).

Студентоцентроване навчання – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає:

- заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу;
- створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;
- побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу.

2. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

2.1. Відкриття нової ОП в Академії здійснюється для задоволення потреб держави та суспільства у висококваліфікованих фахівцях, забезпечення громадян освітніми послугами високої якості, виконання державного замовлення та потреб ринку праці на національному й міжнародному рівнях, забезпечення професійної успішності випускників Академії.

2.2. Ініціаторами відкриття нової ОП можуть бути окремі науково-педагогічні (наукові/педагогічні) працівники, адміністративний персонал, кафедри, факультети, органи курсантсько-студентського самоврядування Академії та інші стейкхолдери.

Для розроблення нової ОП формується проектна група. Склад проектної групи на етапі розроблення нової ОП затверджується розпорядженням проректора з освітньо-наукової роботи Академії.

2.3. Проектна група готує обґрунтування доцільності відкриття нової ОП у вигляді Пояснювальної записки. Обґрунтування здійснюється з урахуванням результатів вивчення тенденцій розвитку тієї чи іншої спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів, досвіду реалізації аналогічних вітчизняних і зарубіжних ОП, запитів і потреб зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів - здобувачів вищої освіти, органів курсантсько-студентського самоврядування, випускників Академії, роботодавців, представників академічної, професійної і наукової спільноти, стану ресурсного (матеріального, кадрового, інформаційного) забезпечення факультету, на якому планується реалізація нової ОП. У Пояснювальній записці обов'язково наводяться доводи стосовно конкурентоспроможності нової ОП, а також її унікальності.

2.4. Пояснювальна записка з обґрунтуванням доцільності відкриття нової ОП розглядається на засіданні кафедри Академії, на базі якої планується реалізація цієї ОП (далі – випускова кафедра). У разі позитивного рішення

випускової кафедри питання щодо доцільності відкриття нової ОП розглядається на засіданні науково-методичної ради Академії. Якщо науково-методична рада Академії приймає рішення щодо рекомендації до розроблення нової ОП, то за поданням начальника/завідувача кафедри, наказом ректора затверджується склад проектної групи нової ОП і керівник цієї групи (гарант ОП).

2.5. Проектна група розробляє проект ОП (її опис і зміст) з усім комплексом її складників і проект навчального плану за цією ОП.

Процес розроблення проекту ОП передбачає неухильне дотримання всіх чинних вимог нормативних документів, врахування зауважень, висловлених під час обговорення на засіданнях випускової кафедри і науково-методичної ради Академії, Пояснювальної записки з обґрунтуванням необхідності відкриття нової ОП, а також проведення консультацій зі здобувачами вищої освіти, органами курсантсько-студентського самоврядування, науково-педагогічними (науковими/педагогічними) працівниками і випускниками Академії, роботодавцями, представниками інших груп стейкхолдерів.

2.6. Розроблений проектною групою проект ОП подається на розгляд випускової кафедри і науково-методичної ради Академії. У разі схвалення - проект ОП оприлюднюється керівником проектної групи і завідувачем випускової кафедри на офіційному вебсайті Академії з метою отримання зауважень і пропозицій заінтересованих сторін. Проект ОП оприлюднюється для громадського обговорення не пізніше ніж за один місяць до його розгляду; оприлюднюється також таблиця пропозицій після закінчення громадського обговорення.

2.7. Керівник проектної групи здійснює заходи щодо якнайширшого залучення стейкхолдерів - здобувачів вищої освіти, органів курсантсько-студентського самоврядування, адміністративного персоналу, науково-педагогічних (наукових/педагогічних) працівників і випускників Академії, роботодавців, представників академічної та професійної спільноти до громадського обговорення проекту ОП, висунення зауважень і пропозицій, спрямованих на вдосконалення ОП відповідно до запитів і потреб заінтересованих сторін. Результати таких обговорень мають фіксуватися проектною групою у вигляді звіту.

2.8. За результатами громадського обговорення проекту ОП проектна група готує остаточний варіант проекту ОП і оприлюднює його на офіційному вебсайті Академії. Одночасно оприлюднюється Звіт про результати громадського обговорення проекту ОП.

2.9. Проектна група подає остаточний варіант проекту ОП, а також проект навчального плану за цією ОП на розгляд випускової кафедри.

2.10. Випускова кафедра розглядає остаточний проєкт ОП і навчального плану за цією ОП. У разі позитивного рішення випускової кафедри, остаточний проєкт передається на розгляд науково-методичної ради Академії.

2.11. Схвалені випусковою кафедрою і науково-методичною радою Академії остаточний проєкт ОП і навчального плану за цією ОП передаються на узгодження до структурного підрозділу, що координує освітній процес за відповідним рівнем вищої освіти та до структурного підрозділу, відповідального за забезпечення якості вищої освіти в Академії. Після узгодження, керівник відповідного відділу подає проєкт ОП і навчального плану за цією ОП ученому секретареві вченої ради Академії для затвердження на засіданні вченої ради Академії.

2.12. У разі затвердження вченою радою Академії нової ОП і навчального плану за цією ОП це рішення вводиться в дію наказом ректора.

2.13. Гарант ОП після затвердження нової ОП на засіданні вченої ради Академії оприлюднює цю ОП (її опис і зміст) на офіційному вебсайті Академії.

Крім цього, оприлюднюються робочі програми всіх навчальних дисциплін, програми практики, документи з атестації здобувачів вищої освіти (програми іспитів, вимоги до виконання і захисту кваліфікаційної роботи), силабуси та інші складники навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу за відповідною ОП, що підлягають оприлюдненню.

Гарант ОП і завідувач випускової кафедри відповідають за те, щоб на офіційному вебсайті Академії була оприлюднена точна і достовірна інформація про ОП (включно з її цілями, очікуваними результатами навчання та компонентами) обсягом, достатнім для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства. Обсяг інформації, що оприлюднюється, має бути достатнім для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на навчання за ОП, а роботодавців - щодо цілей і змісту підготовки здобувачів за цією ОП.

2.14. Начальник відповідного структурного підрозділу (навчального відділу, відділу магістратури, ад'юнктури (аспірантури)) забезпечує контроль за дотриманням усіх чинних вимог щодо розроблення, затвердження і оприлюднення кожної ОП, навчального плану за цією ОП та інших названих вище документів.

2.15. Усі процедури, пов'язані із розробленням і затвердженням нової ОП і навчального плану за цією ОП, мають бути закінчені, як правило, не пізніше грудня календарного року, що передує року здійснення першого набору на навчання за новою ОП.

3. ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЇЇ СТРУКТУРА І ЗМІСТ

3.1. Розробники ОП мають врахувати всі вимоги до ОП, що зазначені в Законі України «Про вищу освіту», Положенні про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що затверджено наказом МОН України від 11 липня 2019 р. № 977 і зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851, зокрема в Критеріях оцінювання якості ОП, Рекомендаціях щодо застосування критеріїв оцінювання якості ОП, що затверджені Національним агентством 17 листопада 2020 р., Методичних рекомендаціях для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості ОП, затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 9 від 29 серпня 2019 р.), інших нормативно-правових актах у сфері вищої освіти, в організаційно-розпорядчих документах Академії та у цьому Положенні.

3.2. Основні принципи, на основі яких розробляються ОП:

- відповідність місії і стратегії Академії;
- відповідність ОП стандарту вищої освіти (за наявності), Національній рамці кваліфікацій і професійному стандарту (за наявності);
- відповідність змісту ОП предметній області визначеної для неї спеціальності та врахування в ОП тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, галузевого та регіонального контексту;
- врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП;
- врахування інтересів і пропозицій усіх груп стейкхолдерів;
- студентоцентрованості – зорієнтованості освітнього процесу на здобувача вищої освіти, його здатності навчатися і набувати відповідні компетентності із забезпеченням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії;
- наступності – наявності послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу і ступенями вищої освіти;
- формування компетентностей здобувачів вищої освіти для досягнення програмних результатів навчання (далі – ПРН);
- системності – дотримання відповідності мети, змісту ОП, методів, форм, засобів і технологій навчання та механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- модульності – структурування змісту ОП;
- збалансованості і реалістичності ОП – об'єктивності присвоєння кредитів компонентам ОП, здатності здобувачів вищої освіти у визначені терміни навчання досягти очікувані компетентності за результатами виконання

ОП;

- гнучкості структури ОП – можливості адаптації структури і змісту ОП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін;

- наявності в ОП освітніх компонентів, які дають змогу забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання;

- наявності в ОП практичної підготовки здобувачів вищої освіти, яка дозволяє сформувати компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності;

- інноваційності та інтегрованості освіти і науки – врахування сучасних досягнень розвитку науки і відображення результатів наукових досліджень у змісті ОП;

- інтеграції освітнього процесу в Європейський простір вищої освіти, врахування вимог до академічної доброчесності при розробленні ОП.

3.3. Основні вимоги до ОП, які регламентовані стандартами вищої освіти:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

- вимоги щодо перезарахування кредитів за умов ступеневості освіти за ОП;

- наявність переліку компетентностей випускника і ПРН, які досягаються обов'язковими освітніми компонентами;

- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

- форми атестації здобувачів вищої освіти;

- відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Академії;

- вимоги до форм навчання;

- вимоги до професійних стандартів (у разі їх наявності).

3.4. В ОП необхідно забезпечити максимально повне відображення унікальності ОП, її оригінальності, відмінності власне ОП та її цілей від аналогічних вітчизняних ОП; взаємозв'язку цілей ОП з місією і стратегією Академії.

3.5. Обов'язковим при розробленні ОП є врахування того, що цілі ОП, ПРН, зміст та всі інші компоненти ОП мають максимально повно враховувати запити і потреби всіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів). Відповідно до рекомендацій Національного агентства виявлення та врахування запитів і потреб стейкхолдерів має бути задокументованим – це можуть бути протоколи спільних засідань, зустрічей, обговорень, довідки, результати опитувань або аналізу відкритих джерел, звіти тощо.

Цілі ОП та ПРН мають визначатися з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Розробники ОП мають бути готовими продемонструвати матеріали, що підтверджують врахування названих вище чинників.

3.6. Розробляючи ОП, проектна група, гарант ОП забезпечують повну відповідність усіх компонентів ОП затвердженому стандарту вищої освіти за тією чи іншою спеціальністю для відповідного рівня вищої освіти. ОП має забезпечувати досягнення всіх результатів навчання, визначених у відповідному стандарті вищої освіти за певною спеціальністю.

ПРН не вичерпуються тими результатами навчання, що їх визначає стандарт вищої освіти. Визначення решти ПРН є відповідальністю проєктної групи і випускової кафедри з урахуванням вимог, визначених Національним агентством.

У разі відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти ПРН мають відповідати дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

3.7. Зміст ОП повинен мати чітку структуру; освітні компоненти, які входять до ОП, мають становити логічну взаємопов'язану систему і сукупно давати можливість досягти заявлених цілей і ПРН.

Усі ПРН, визначені відповідним стандартом вищої освіти за спеціальністю, мають бути включені до нормативного складника ОП та можуть бути доповнені проєктною групою і випусковою кафедрою. Досягнення всіх ПРН є обов'язковим.

Обов'язкові освітні компоненти, внесені до ОП, мають сукупно сприяти досягненню ПРН. Проектна група і випускова кафедра мають продемонструвати, зазвичай, через відповідну матрицю, що кожний ПРН реалістично охоплений змістом ОП.

Особлива увага має бути приділена досягненню ПРН, які корелюють із загальними компетентностями (передбаченими стандартами вищої освіти) та забезпечуються вивченням дисциплін гуманітарного циклу.

Усі, визначені в ОП, ПРН, мають бути реалізовані через конкретні освітні компоненти та їх поєднання, що визначаються проєктною групою і випусковою кафедрою. Жоден ПРН не може бути реалізований винятково за рахунок вибіркового компонента ОП.

3.8. Структура ОП має передбачати можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною ОП та начальним планом, що становить не менше як 25 відсотків

загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для певного рівня вищої освіти.

При цьому важливо врахувати, що здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з начальником відповідного структурного підрозділу (навчального відділу, відділу магістратури, ад'юнктури (аспірантури)). Можливість вибору дисциплін з інших ОП (зокрема і тих, спеціальності яких напряду не пов'язані зі спеціальністю здобувача вищої освіти) є важливою як з точки зору особистісного розвитку здобувача, так і з метою запровадження міждисциплінарності в освітній процес.

3.9. Важливою вимогою стосовно ОП є потреба передбачити необхідні види і кількість практично орієнтованих складників, що дозволять здобувачам вищої освіти сформувати необхідні практичні навички та компетентності. Важливим у зв'язку з цим є застосування таких видів практичної підготовки, як практичні заняття, навчальні екскурсії тощо. Особлива увага в аспекті практичної підготовки має бути приділена ознайомлювальній, навчальній практиці та стажуванню.

3.10. ОП має передбачати набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям ОП. ОП має давати можливість здобувачу набути ті соціальні навички, що зумовлені цілями ОП, зокрема подальшою професійною діяльністю випускника ОП. При цьому важливо виходити з того, що формування soft skills має відбуватися під час вивчення як обов'язкових, так і вибіркового освітніх компонентів.

3.11. У разі наявності професійного стандарту його вимоги мають бути враховані у змісті ОП.

4. ПОРЯДОК МОНІТОРИНГУ, ВДОСКОНАЛЕННЯ, ПЕРЕГЛЯДУ І РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

4.1. Відповідальність за якість ОП, ефективність їх реалізації, постійний моніторинг і оновлення ОП несуть: робоча група із вдосконалення освітніх програм Академії, проєктні групи, гаранті ОП, випускові кафедри та їх начальники/завідувачі, а також інші структурні підрозділи Академії, відповідальні за якість освіти.

4.2. Процес реалізації ОП передбачає її постійний моніторинг і перегляд з метою удосконалення ОП, забезпечення її ефективності.

4.3. Моніторинг ОП здійснюється для встановлення досяжності визначених у ній цілей і результатів навчання, забезпечення належного рівня освітніх послуг і створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для учасників освітнього процесу, передусім для здобувачів вищої освіти.

Моніторинг ОП спрямований на:

- перевірку відповідності ОП чинним нормативно-правовим актам у сфері вищої освіти України, організаційно-розпорядчим документам Академії, які, зокрема регулюють питання акредитації ОП, змісту освіти за відповідним рівнем вищої освіти та/або спеціальністю, організації освітнього процесу, забезпечення якості підготовки фахівців; урахування змін, що відбулися в документах такого роду;
- аналіз відповідності ОП досягненням науки у відповідній сфері знань, тенденціям розвитку спеціальності, ринку праці, особливостям галузевого і регіонального контексту, досвіду вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти в реалізації аналогічних ОП;
- аналіз затребуваності на ринку праці фахівців, які здобули вищу освіту за ОП;
- вивчення думки здобувачів вищої освіти стосовно актуальності ОП, відповідності змісту ОП їх очікуванням; відповідності запланованих в ОП і отримуваних в освітньому процесі результатів навчання та компетентностей очікуванням здобувачів; форм і методів викладання, прозорості та зрозумілості оцінювання, організації освітнього процесу; відсутності дискримінації; дотримання принципів академічної доброчесності; орієнтованості процесу викладання на потреби здобувачів; якості складників ОП, зокрема теоретичної і практичної підготовки; якості та доступності навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу;
- якості освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП;
- урахування в ОП змін потреб здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших категорій стейкхолдерів;
- перевірку спроможності здобувачів вищої освіти виконати навчальне навантаження за ОП та досягти ПРН;
- врахування зауважень і пропозицій здобувачів вищої освіти, органів курсантсько-студентського самоврядування, науково-педагогічних (наукових/педагогічних) працівників і випускників Академії, роботодавців, представників академічної та професійної спільноти стосовно ефективності ОП та/або освітньої діяльності за цією ОП;
- усунення виявлених недоліків в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП;
- урахування зауважень і пропозицій, висловлених Національним агентством під час акредитації академічних ОП;
- пошук нових можливостей формування і реалізації індивідуальних траєкторій здобувачів вищої освіти, збільшення переліку вибіркових дисциплін,

забезпечення їх розмаїття, надання можливостей здобувачам обрати навчальні дисципліни з інших ОП, не пов'язаних зі спеціальністю здобувача вищої освіти.

4.4. Моніторинг ОП здійснюється передусім шляхом:

- опитування (анкетування) здобувачів вищої освіти, представників органів курсантсько-студентського самоврядування, науково-педагогічних (наукових/педагогічних) працівників і випускників Академії, роботодавців, інших категорій стейкхолдерів;

- аналізу ефективності організації освітнього процесу за відповідною ОП;

- аналізу ефективності підготовки майбутніх фахівців за ОП;

- аналізу затребуваності ОП, випускників за цією ОП у порівнянні із аналогічними вітчизняними ОП.

4.5. Моніторинг ОП здійснюється на факультетському і загальноакадемічному рівнях.

На факультетському рівні моніторинг ОП здійснюється гарантами ОП, проєктними групами, випусковими кафедрами, начальниками/деканами факультетів із залученням здобувачів вищої освіти, органів курсантсько-студентського самоврядування, науково-педагогічних (наукових/педагогічних) працівників і випускників Академії, роботодавців, інших категорій стейкхолдерів.

На загальноакадемічному рівні моніторинг ОП здійснюється Сектором забезпечення якості вищої освіти Академії та робочою групою із вдосконалення освітніх програм Академії (далі – робоча група), яка створюється наказом ректора Академії та включає в себе гарантів освітніх програм, представників науково-педагогічних працівників кафедр, курсантсько-студентського самоврядування, керівників відповідних структурних підрозділів, представників роботодавців та інших зацікавлених осіб.

4.6. Сектор забезпечення якості вищої освіти Академії координує дії підрозділів із питань забезпечення якості освіти в Академії, здійснює безперервний моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Академії, розробляє рекомендації для прийняття необхідних рішень щодо покращення підготовки конкурентоспроможних фахівців, які відповідають сучасним вимогам ринку праці; моніторить реалізацію цих рішень.

4.7. Робоча група, гарант ОП, проєктні групи, випускові кафедри, декани/начальники факультетів регулярно узагальнюють результати моніторингу ОП на рівні кожного факультету і Академії загалом, обговорюють (із залученням стейкхолдерів – здобувачів вищої освіти, органів курсантсько-студентського самоврядування, науково-педагогічних (наукових/педагогічних) працівників і випускників Академії, роботодавців тощо) результати цього моніторингу на засіданнях проєктних груп, випускових кафедр, науково-

методичної ради, визначають і реалізують заходи, спрямовані на удосконалення ОП і підвищення ефективності освітньої діяльності за цими ОП.

4.8. За результатами моніторингу (на факультетському і загальноакадемічному рівнях) гаранті ОП, проєктні групи і випускові кафедри не рідше ніж один раз на рік здійснюють перегляд ОП.

За результатами перегляду ОП:

- затверджуються нові редакції ОП;
- можуть вноситися зміни до навчальних планів (відповідно до змін в ОП) за ОП, робочих програм навчальних дисциплін, програм практики, програм атестації здобувачів вищої освіти тощо.

4.9. Затвердження нової редакції ОП передбачає такі процедури, які здійснюють співробітники Сектору забезпечення якості вищої освіти Академії, начальники структурних відділів, гаранті ОП, проєктні групи, випускові кафедри та їх завідувачі, декани/начальники факультетів:

- підготовка на підставі результатів постійного моніторингу ОП (на факультетському і загальноакадемічному рівнях) проєкту змін до ОП; затвердження цього проєкту на засіданнях проєктної групи і випускової кафедри;

- оприлюднення гарантом ОП і завідувачем випускової кафедри чинної ОП і проєкту змін до неї на офіційному вебсайті Академії;

- здійснення заходів щодо якнайширшого залучення стейкхолдерів – здобувачів вищої освіти, органів курсантсько-студентського самоврядування, науково-педагогічних (наукових/педагогічних) працівників і випускників Академії, роботодавців, представників академічної і професійної спільноти до громадського обговорення проєкту змін до ОП, висунення зауважень і пропозицій, спрямованих на вдосконалення цієї ОП відповідно до запитів і потреб заінтересованих сторін, сучасних вимог;

- підготовка і оприлюднення на офіційному вебсайті Академії Звіту про результати громадського обговорення проєкту змін до ОП;

- підготовка і оприлюднення на офіційному вебсайті Академії проєкту нової редакції ОП (з урахуванням результатів громадського обговорення проєкту змін);

- оновлення навчального плану за ОП (у разі необхідності);

- здійснення зовнішньої і внутрішньої експертизи проєкту нової редакції ОП;

- погодження проєкту нової редакції ОП і навчального плану за цією ОП відповідним структурним підрозділом;

- схвалення проєктів нової редакції ОП і навчального плану за цією ОП на засіданні науково-методичної ради Академії;

- затвердження нової редакції ОП і навчального плану за цією ОП вченою радою Академії;

- уведення в дію наказом ректора рішення вченої ради Академії про затвердження нової редакції ОП і навчального плану за цією ОП (у разі необхідності);

- оприлюднення нової редакції ОП, інших документів, передбачених Національним агентством і цим Положенням, на офіційному вебсайті Академії.

4.10. Крім цього, оприлюднюються робочі програми всіх навчальних дисциплін, програми практики, документи з атестації здобувачів вищої освіти (програми атестаційних іспитів, вимоги до виконання і захисту кваліфікаційної роботи), силабуси та інші складники навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу за відповідною ОП, що підлягають оприлюдненню.

4.11. Декани/начальники факультетів забезпечують контроль за дотриманням усіх чинних вимог щодо моніторингу, перегляду, оновлення, затвердження і оприлюднення кожної ОП / нової редакції ОП, навчального плану за цією ОП та інших, названих у цьому Положенні, документів.

5. ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Основними підставами для закриття ОП є:

- результати моніторингу ринку праці, якими виявлено невідповідність ОП його потребам, запитам стейкхолдерів;

- недостатня зацікавленість ОП з боку вступників, здобувачів вищої освіти, що відображається на кількості осіб, які зараховуються до Академії на навчання за цією ОП, а також у кількості осіб, які відраховуються з Академії;

- недостатній рівень досягнення ПРН переважною більшістю здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП; інші факти, що свідчать про недосягнення визначених ОП цілей та/або недотримання вимог стандартів забезпечення якості;

- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації ОП в Академії;

- інші, визначені законодавством України, обставини.

5.2. ОП не може бути закрита, якщо на ній навчається хоча б один здобувач. Не може бути також закрита ОП, якщо є хоча б один здобувач, який навчається на цій ОП, але перебуває в академічній відпустці тощо.

5.3. Рішення про закриття тієї чи тієї ОП схвалюється рішеннями проектної групи, випускової кафедри, науково-методичної ради Академії і за поданням начальника навчального відділу вноситься на розгляд вченої ради Академії. У разі позитивного рішення вченої ради Академії ректор своїм

наказом вводить у дію рішення про закриття ОП.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення вступає в дію з моменту його затвердження рішенням (наказом) ректора Академії.

6.2. Зміни і доповнення до цього Положення розглядаються та схвалюються вченою радою та затверджуються рішенням (наказом) ректора Академії.

**Начальник сектору
забезпечення якості вищої освіти
старший лейтенант внутрішньої служби**

В'ячеслав НЕСТЕРЕНКО